

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare (b166/20.03.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1591/27.03.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D343/28.03.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, sub rezerva însușirii următoarelor observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, în fapt, completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, soluțiile legislative preconizate sunt argumentate prin faptul că „se dorește introducerea avizului consultativ al Secretariatului de Stat pentru Culte la procedura de dobândire a personalității juridice de către asociațiile și fundațiile care au și obiective religioase. Solicităm această modificare deoarece

atât la constituirea asociațiilor religioase sau la transformarea asociațiilor religioase culte se solicită avizul consultativ al Secretariatului de Stat pentru Culte (în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) și art. 41 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor). Astfel, întrucât pentru înființarea celorlalte două forme asociaționale de manifestare a unei credințe religioase (culte și asociații religioase) trebuie avizul Secretariatului de Stat pentru Culte, considerăm că este necesar ca și în cazul asociațiilor și fundațiilor care au și obiective religioase să se solicite acest aviz în vederea dobândirii personalității juridice.”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Prin raportare la soluțiile legislative preconizate, semnalăm că este necesară aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*.

Evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

5. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta este sumară și nu respecta structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, nu sunt clar prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, nici

finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea implicațiilor pe care reglementarea propusă le are asupra legislației în vigoare, și nici măsurile de implementare a soluțiilor legislative preconizate.

Totodată, semnalăm că **nu este unitară din punct de vedere terminologic cu soluțiile legislative preconizate**. În acest sens, precizăm că în Expunerea de motive este utilizată sintagma „*în cazul asociațiilor și fundațiilor care au și obiective religioase*”, în timp ce în conținutul propunerii legislative se face referire la „*activități religioase*” desfășurate de asociații sau fundații precum și de filialele acestora.

6. Semnalăm că, în actuala redactare, soluțiile legislative preconizate la **pct. 1-4** ale articolului unic sunt contrare dispozițiilor art. 61 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării*”.

Totodată, precizăm că, potrivit prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din același act normativ, „(1) *Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care: a) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune*”.

În acest sens, referitor la sintagmele „*asociația va desfășura și activități religioase*” (**pct. 1**) „*asociațiilor care desfășoară și activități religioase*” (**pct. 2**), „*fundația va desfășura și activități religioase*” (**pct. 3**) „*fundațiilor care desfășoară și activități religioase*” (**pct. 4**), precizăm că activitățile religioase sunt specifice cultelor religioase or, potrivit prevederilor art. 1 alin. (3) din actul normativ asupra căruia se intervine, „(3) *Partidele politice, sindicatele și cultele religioase nu intră sub incidența prezentei ordonanțe*”.

Referitor la cultele religioase, menționăm că, *de lege lata*, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1)-(3) din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată, „(1) *Orice persoană are dreptul să își manifeste credința religioasă în mod colectiv, conform propriilor convingeri și prevederilor prezentei legi, atât în structuri religioase cu personalitate juridică, cât și în structuri fără personalitate juridică. (2) Structurile religioase cu personalitate juridică reglementate de prezenta lege sunt cultele și asociațiile religioase, iar structurile fără personalitate juridică sunt*

grupările religioase. (3) Comunitățile religioase își aleg în mod liber structura asociațională în care își manifestă credința religioasă: cult, asociație religioasă sau grup religios, în condițiile prezentei legi.”

Precizăm că nu trebuie făcută confuzie¹ între **asociațiile și fundațiile înființate potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare și **asociațiile religioase**, definite la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 489/2006, republicată, ca fiind „*persoana juridică de drept privat, constituită în condițiile prezentei legi, formată din persoane fizice care adoptă, împărtășesc și practică aceeași credință religioasă*”.

Asociațiilor religioase sunt alcătuite din cel puțin 300 de persoane, cetățeni români sau rezidenți în România, care se asociază în vederea manifestării unei credințe religioase și dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor religioase, care se instituie la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul².

Referitor la cererea de înscriere a asociației religioase în Registrul asociațiilor religioase, menționăm că aceasta trebuie însoțită, printre altele, de **mărturisirea de credință**, precum și de statutul asociației, care trebuie să cuprindă și „*principalele activități pe care asociația religioasă înțelege să le desfășoare în vederea atingerii scopurilor sale spirituale*”. Totodată, în vederea înscrierii în registrul menționat mai sus, se depune și **avizul consultativ al Secretariatului de Stat pentru Culte**³. În acest sens, precizăm că, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) pct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 44/2013 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de Stat pentru Culte, cu modificările ulterioare, Secretariatul de Stat pentru

---

¹ În acest sens, precizăm că, potrivit normei tranzitorii prevăzută la art. 47 alin. (1) din Legea nr. 489/2006, republicată, „*asociațiile existente, constituite în conformitate cu reglementările legale privind asociațiile și fundațiile, care au ca obiect de activitate principal exercitarea unei credințe religioase și care doresc să dobândească statutul de asociație religioasă vor depune la judecătoria unde sunt înregistrate o cerere de transformare a asociației și de radieră a ei din Registrul asociațiilor și fundațiilor și de înregistrare în Registrul asociațiilor religioase*”.

² Art. 40 din Legea nr. 489/2006, republicată.

³ Art. 41 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 489/2006, republicată.

Culte are ca atribuție **acordarea avizului consultativ exclusiv în vederea obținerii calității de asociație religioasă.**

Totodată, precizăm că în propunerea legislativă analizată se folosește o terminologie neclară în ceea ce privește circumstanțierea soluțiilor legislative preconizate. Astfel, la **pct.1-4** este utilizată sintagma „*activități religioase*”, care nu este definită în cuprinsul proiectului, ceea ce contravine dispozițiilor art. 48 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ca urmare, recomandăm fie reanalizarea soluțiilor legislative propuse, fie definirea noțiunii de „*activități religioase*”, astfel încât aceasta să nu se suprapună cu dispozițiile Legii nr. 489/2006, republicată, având în vedere că sintagma respectivă este folosită și în cuprinsul acestei legi.

De asemenea, la **pct. 2 și pct. 4**, referitor la expresia „*personalul desemnat pentru oficierea slujbelor religioase*” utilizată în normele preconizate pentru **art. 13 alin. (5)**, respectiv pentru **art. 18 alin. (4)**, semnalăm că practicarea credințelor religioase este o activitate specifică cultelor, asociațiilor și grupărilor religioase, reglementate de Legea nr. 489/2006, republicată, și nu asociațiilor sau fundațiilor înființate în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, al căror scop este promovarea valorilor civice, ale democrației și statului de drept.

În ceea ce privește obligația de a comunica, spre evidență, Secretariatului de Stat pentru Culte, a filialelor asociațiilor sau fundațiilor „*care desfășoară și activități religioase*” și a „*personalului desemnat pentru oficierea slujbelor religioase*”, preconizată la **pct. 2 și pct. 4**, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 14 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006, republicată, unitățile de cult, inclusiv filialele lor fără personalitate juridică, se înființează și se organizează de către culte potrivit propriilor statute, regulamente și coduri canonice, iar înființarea unității de cult trebuie să fie comunicată, spre evidență, Secretariatului de Stat pentru Culte.

7. Sub rezerva însușirii observațiilor formulate anterior, semnalăm că prezenta propunere legislativă poate fi îmbunătățită și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă.

Astfel, având în vedere faptul că intervențiile legislative preconizate sunt doar de natura **completării**, este necesară reformularea **titlului**, a **formulei introductive**, a **părții introductive a articolului unic** și a **părților dispozitive ale pct. 1-4**, astfel:

„Lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații”;

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”;

„Articol unic. - Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:”;

„1. La art. 7 alin. (2), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:”;

„2. La art. 13, după alin. (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:”;

„3. La art. 17 alin. (2), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:”;

„4. La art. 18, după alin. (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 350/06.04.2023